

HÍRADÓ

NAPILAP.

ALAPITVA 1871.

SZOMBAT, 1930 MÁJUS 3

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obilježeva uca 1. Telefon: 281 és 21

59. ÉVFOLYAM, 102. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Egyes szám 1 dinár.

Beográdból jelentik: A vasutigazgatóság kereskedelmi osztálya a jugoszláv malmok zágrébi központjának előterjesztésére a Susákon át történő lisztexportra különleges kedvezményeket engedélyezett.

Ljubljanából jelentik: Junius 1-től 4-ikéig országos tüzoltókongresszus lesz Ljubljanában, amelyen huszonezer főnyi tüzoltó vesz részt az ország minden részéből. A külföldi államok tüzoltói közül eddig Franciaország, Belgium, Hollandia és Portugália tüzoltó delegációi jelentették be részvételüket.

Beográdból jelentik: Az öszszlávok beográdi szokolínepségének színtere, a hatalmas stadion, amely Középeurópa legnagyobb falkonstrukciója, elkészült. Az érdekes épület arányaira jellemzőek a következő statisztikai adatok: az épülethez kétszázötvennyolc vagón anyagra volt szükség, tizenhátezer kiló vascsavart és harmincötezer kiló szöveget használtak föl a fölépítéséhez. Az épületben negyvenötezer néző számára van férőhely és fölépítésén átlag 4-500 ember dolgozott naponként közel másfél hónapon keresztül.

Beográdból jelentik: A cionizmus nagy megalapítójának, dr. Herzl halálának 70-ik évfordulóján a beográdi zsidó imaházban nagy egyházi kangversenyt rendeznek.

Párizsból jelentik: A Le Main-i fémárnyárba csütörtökön becsapott a villám és két embert megölt. A villám következtében kigyulladt a gyár első emelete és belső berendezése teljesen a tűz martaléka lett.

Kairóból jelentik: A kairói piramisok mögött ismét nagyjelentőségű archeológiai felfedezést tettek. Haszan Szelim egyiptomi régész fölfeledezte Tarso fáraó sírját, amely a Krisztus születése előtti ötezredik évből származik. A sírban megtalálták a fáraó emlékszobrát is. Érdekes a sírleletek egyike, amely egy szépen kidolgozott sakktabla. Ez a sakktabla eldönti most már a kínai-perzsa vitát, hogy melyik nép fedezte föl a sakkot.

TŐZSDE

Május 1.

MA 100 DINÁR:

Budapestben	9-99	pengő
Zürichben	9-12	sv. frank
Berlinben	7-34	ar. márka
Bécsben	12-46	szilling
Prágában	59-15	cseh kor.
Triesztben	—	lira
Newyorkban	1-69	dollár
Bukarestben	299	— leu

Franekics Matiját hallgatták ki az államvédelmi bíróság a Bernardics-féle terrorszervezetből.

Beograd, máj. 2.

Az állami bíróság csütörtökön hetedik napja tárgyalta már a titkos szervezkedéssel vádolt Bernardics Iván és társai bünpörét. A tárgyalás igen lassu mederben halad, minthogy a vádlottak mindegyike három-négy deliktummal is van vádolva és így ezeknek az ügyeknek a felderítése és a részletkérdések megvitatása igen megnehezíti a tárgyalás sima menetét. Ez az oka éppen annak, hogy a bíróság mindezeig pusztán három vádlottat tudott csak kihallgatni és bünlajstromát tisztázni.

A bíróság csütörtökön fejezte be Franekics Matija kihallgatását, akit az ügyész három büncselekmény elkövetésével vádol.

Az ügyészi vádirat szerint, amely a rendőrségi nyomozás alapján készült, Franekics Matija tagja volt egy terrorszervezetnek, amely a jelenlegi rendszer erőszakkal való megváltoztatásán dolgozott.

A második vádpont szerint Franekics néhány társával együtt egy éjszakán keresztül revolverrel cserkészni járt Zágrebben a nyilvános

szórakozóhelyeken, kávéházakban, hogy magasabbrangu polgári és katonai tisztviselőket merénylet után eltegyenek láb alól.

Harmadik vádpont Franekics ellen az volt, hogy a pokolgépek számára szükséges robbanóanyagot Franekics szerezte be a titkos szervezet számára.

Franekics Matija is éppen úgy, mint az előzően már kihallgatott vádlottak, azzal védekezett, hogy semmiféle titkos szervezetnek nem volt tagja. Ő is, mint megelőző társai, csupán részlegesen beismerő vallomást tett.

Tagadta, hogy az uccán, vagy nyilvános helyeken halálra keresett volna egyes közfunkcionáriusokat. Kijelenti, hogy esze ágában sem volt merényletet elkövetni senki ellen.

A pokolgépekre vonatkozólag úgy állítja be a dolgokat, hogy ezek a pokolgépek inkább szerény dobozok voltak, amelyeknek célja a riasztás volt és nem a merénylet. Azt bevallja, hogy a pokolgépekhez való robbanóanyagokat ő szerezte meg.

A tárgyalást pénteken folytatják.

A magyar parlamenttől a párizsi egyezmény sürgős ratifikálását kívánják.

Budapest, máj. 2.

Az Egységes-párt csütörtöki értekezletén Bethlen miniszterelnök bejelentette, hogy dr. Korányi követ Párizsban aláírta a hágai egyezmény megszövegezésékeképpen kötött egyezményt. A miniszterelnök bejelentette egyúttal, hogy pillanatnyilag nincs módjában ismertetni a párizsi meg egyezés teljes szövegét, azonban kijelentheti, hogy az

pusztán részletekben tér el a hágai megegyezéstől, az elv, ami azonban

végigvonul a megegyezésen, az a hágai megegyezés elve.

A miniszterelnök befejező mondataiban rámutatott arra a rendkívül súlyos helyzetre, amit Magyarország számára a jóvátétel kérdése jelent és azért igen sürgősnek látja a párizsi egyezmény ratifikálásának ügyét.

Valószínűnek tartják, hogy a parlament már szerdai, vagy csütörtöki ülésén megkezdi a párizsi egyezmény vitáját.

A május elseje Európaszerte teljes csöndben folyt le.

Budapest, máj. 2.

A május elseje Európaszerte mindenütt a legnagyobb csöndben zajlott le. Európa minden fővárosában ünnepeltek a munkások és munkaszünetet tartottak, seholsem fordult azonban elő rendzavarás és néhány kisebb incidenstől eltekintve, a május elsejének eszmei szépségét semmisen zavarta meg.

Párizsban történt pusztán néhány kisebb rendzavarás, amelyek elkö-

vetőit a rendőrség őrizetbe vette. A L'Humanité május elsejei számát elkobozták, mert burkoltan arra szólította föl a katonaságot, hogy tagadja meg az engedelmisséget.

Csernovitzból jelentik: Csütörtökön hajnalban kigyulladt az ország egyik legnagyobb butorgyára. A tűz olyan irtózatossá gyorsasággal terjedt, hogy a gyár megmentésére gondolni sem lehetett. A tűz okozta anyagi kár tizenkét millió lei.

Hevesen támadták a beográdi Nemzeti Színházat a beográdi községtanácsban.

Beograd, máj. 2.

A városi képviselőtestület most tárgyalja a főváros 1930. évi költségvetését. A költségvetésben, mint eddig is minden évben, bevettek a Nemzeti Színház szubvencionálására egy nagyobb összeget.

Az idén a költségvetés ezen tetele körül nagyobb vihar támadt és a többség el is vetette a Nemzeti Színház szubvenciójának ügyét azzal, hogy a színház segélyezése és támogatása állami ügy, éppen azért a város nem adhat anyagi hozzájárulást a színháznak.

Igen éles kifakadások és támadások érték ez alkalommal a Nemzeti Színház vezetőségét. A szónokok egy része úgy nyilatkozott, hogy a Nemzeti Színház a fővárosnak ezt az anyagi támogatását nem is érdemli meg, mert abszolúte nem igyekszik magának olyan játékrendet teremteni, amivel állandó közönséget tudna vonzani, amely a régi tradicionális tiszteletet a Nemzeti Színház iránt fenntartaná.

Negyven százalékos egyezés lehet a legkedvezőtlenebb.

Életbelépett az új kényszer-egyezségi törvény.

Beograd, máj. 2.

Május elsejével életbelépett az új kényszeregyezségi törvény. A törvény úgy rendelkezik, hogy csak az az egyezés fogadható el, amely egy év alatt fizetendő legalább negyven százalékot kínál, vagy legalább ötven százalékot másfélévi határidő alatt. Az ajánlat elfogadásához szükséges mindkét esetben a hitelezőknek számszerinti abszolút többsége. A negyven százalékos ajánlatnál pedig a hitelezők követelésének összegszerinti háromnegyed-, az ötven százaléknál magasabb ajánlatnál pedig hétharmad többsége. Az eljárás költségei is mérsékeltebbek lesznek, amennyiben a bíróság a vagyonfelügyelők díjazását a miniszter által kiadott díj szabás szerint, az általuk kifejtett tevékenység és a hitelezők javára elért eredmény alapján fogja megállapítani.

Az összhitelezők érdekeinek a biztosítását célozzák továbbá a kényszeregyezségi törvénynek és a büntetőtörvénynek a rendelkezései, amelyek a kényszeregyezés körül tapasztalt visszaéléseket a legszigorubb büntetőszankciókkal sújtják.

ORIENT BIOSKOP

Jön! Jön! Pénteken, május 2-án 5, 7 és 9 órákor Szombaton, május 3-án 5, 7 és 9 órákor

Conrad Veidt szenzációs filmje:
Dr. GIFT

Jön! Höhere Töchter

Fehér árnyak.
A déli tenger mesebeli szépsége. Egy fiatal királyleány és egy boldogtalan ember regénye 9 felvonásban.
Főszerepben: Raquel Torres és Monte Blue.

BALKAN BIOSKOP

Jön! Jön! Jön! Pénteken, május 2-án 5, 7 és 9 órákor Csak felnőtteknek! Helyárak: 2, 4, 6 és 8 Din

Brodway Melody
100%os tonfilm.

Jön! Jön! Jön!

Leány a keresztnél.
Egy szegény ártatlan leány tragédiája 8 felvonásban.
A főszerepekben: A bájos Evelin Holt, Ernst Verebes és Livio Pavanelli.

Todorovity Szteván agrárreform-hivatali tisztviselő gyilkosai államvédelmi bíróság elé kerülnek.

A beodrai gyilkosság tettesei azzal védekeznek, hogy vagyonuk védelmében szurták le a tisztviselőt.

Beckerek, máj. 2.

A becskerei törvényszék ötös tanácsa csütörtökön délelőtt tárgyalta Pajity Jevrem és Pajity Száva dragutinovói földművesek bűnpörét, akik 1929 november 19-ikén Beodrán leiszarták Todorovity Sztevánt, a becskerei agrárreformhivatal tisztviselőjét.

Devecserszki Szteván államügyész olvasta fel a vádiratot, amely a két fiatal földművest előre megfontolt szándékkal végrehajtott emberöléssel vádolja. A vádirat szerint, Pajity Jevrem és Száva elhatározták, hogy abban az esetben, ha Todorovity Szteván földjüket másoknak itéli oda, meggyilkolják és amikor meggyőződtek arról, hogy a tisztviselő valóban földjüket elvétele miatt jött Beodrára, a Karácsonyi birtokon, közel a parcellájukhoz, megállították a kocsi, amelyen Todorovity utazott és amíg Pajity Száva lefogta a tisztviselőt, öccse, Jevrem a nyakába szurt és olyan súlyos sérülést ejtett rajta, hogy sebesülése a helyszínen belehalt.

A bíróság elsőnek Pajity Jevremet hallgatta ki. Bunity tanácselnök kérdésére elmondotta, hogy 23 éves dragutinovói földműves, a vádat megértette, de nem érzi magát bűnösnek, mert

önvédelemből, vagyona védelmében követte el tettét.

A tizenkét holdnyi területet még 1925-ben örökáron megvette a jelenleg vizsgálati fogságban ülő Marsalek Iván beodrai bankigazgató közvetítésével gróf Karácsonyi Andortól. A terület erdősség volt, supermaximuma a zár alá vett birtoknak és ez a birtokrész nem volt agrárreform alatt. Verejtékes munkával és sok pénzmozgással szántóföldet varázsoltak az erdősségből és abban a hitben élt, hogy tulajdona háboríthatatlan, hisz szerződés volt a kezében, amely a birtokjogot igazolta.

— Ilyen előzmények után következett be az emlékezetes november 19-ike — folytatta vallomását Pajity Jevrem — amikor híre járt, hogy elveszik földjeiket és agrárreflektánsoknak adják oda. Az agrárreformhivatal rendelkezésének végrehajtására Todorovity Szteván jött ki Beodrára. Amikor kocsija a bányámmal közös birtokunk közelébe ért, megállítottam és felmutattam a szerződést.

— Ez engem nem érdekel — mondotta Todorovity — parancsot kaptam, hogy osszam fel a földjüket és én a rendeletet végrehajtom.

— Ismételt felmutattam a szerződést, mire Todorovity szidalmazni kezdett bennünket és dicsőítőknak, szemétnak nevezett bennünket.

— Magam sem tudom, hogyan került elő a késem, amelyet különben mindig a harisnyaszáramban viseltem és egyszerre csak vaktában Todorovity felé szurtam. Hogy hol találtam el, arra már nem emlékszem.

Elnök: A támadás a föld elvétele előtt, vagy után történt meg? Vádlott: Utána.

Elnök: Tudta-e, hogy Todorovity az agrárreform hivatal tisztviselője és hogy hivatalos kiküldetésben érkezett Beodrára?

Vádlott: Igen, tudtam! A vádlott ezután kijelentette, hogy bátyja.

Száva, nem bántotta a meggyilkoltat.

Bunity elnök ezután áttért Pajity Száva kihallgatására. Megértette a vádat, de nem érzi magát bűnösnek — kezdte vallomását a 25 éves vádlott, — majd hosszasan elmondotta a föld megvétele történetét és felsorolta, hogy milyen hosszadalmas processuson ment keresztül, a míg végre szerződést kapott Marsalek Ivántól. Marsalek sokáig huztahalasztotta a dolog elintézését, évekig tartott, amíg végre a szerződés elkészült.

— Apám megtudta — folytatta vallomását a vádlott — hogy Marsalek hamis szerződésekkel is dolgozik, a minisztériumnak küldött szerződésben pedig erdő helyett legelőt tüntetett fel és mert sokáig nem kaptunk szerződést,

felkereste Marsaleket és megínyegette, hogy üzemei miatt átadja a bíróságnak.

— Marsalek ezért pofozott is vágta az apámat és kidobta.

— Alig hogy a birtok tulajdonába jutottunk, megtudtuk, hogy a földet elveszik és agrárreflektánsoknak adják át. A kritikus nap vártuk Todorovityot és várakozás közben mondta valaki, hogy a szántónkat máris elvették és egy Novákov Ráda nevű földművesnek ítélték oda. Izgatott hangulatban lestük Todorovityot és amikor kocsijával parcellánk közelébe ért, felmutattuk neki a szerződést.

— Semmi közöm hozzá — mondotta — parancsom van, hogy a földet felmérsem és agrárreflektánsoknak adjam ki.

Vádlott: Mi azt feleltük, hogy erre nincs joga, mert a föld a miénk. Mire Todorovity kijelentette, hogy forduljunk panaszunkkal a bíróság-

hoz. Mikor ismét a szerződésre hívatkoztunk, sértésekkel illetett. Felmutattam a szerződést, mire

ellőkte a kezemet. — Ebben a pillanatban vettem észre, hogy a kocs másik oldaláról Jevrem le akarja szurni Todorovityot, közbevettem magam és lehet, hogy ezt a gesztikulációmot nézték pofoznak a tanuk.

Ivkovity Vlasztimir dr. törvényszéki orvos és dr. Cseremov Zsivojin beodrai orvos, akik a boncolást végezték, kijelentették, hogy Todorovityot egy szurás érte a nyakán, amely az ütőeret vágta át és a tisztviselőt azonnal megölte.

A kihallgatott tanuk közül Szenci Albert becskerei mérnök elmondotta, hogy a szóban forgó földterületet 1922-ben felmérte és

határozottan emlékszik, hogy ez a birtokrész erdősség volt

és agrárcélokra alkalmatlannak bizonyult. Beslin Milivoj lényegtelen vallomása után Malin Novák kocsis vallomását vették jegyzőkönyvbe. Malin elmondotta, hogy a Pajity fivérek megragadták a lovak gyeplőit és megállították a kocsi. Todorovity sértegetéseit Pajity Száva visszamondotta, de nem látta, hogy a tisztviselőt arculütötte volna. Vászity Milos szerint, Jevrem és Száva is pofozta Todorovityot. A sebesült

nem is vette észre sérüléseit és parancsot adott a kocsisnak, hogy hajtson tovább.

Mintegy háromszáz lépést haladt a kocs, amikor Todorovity hirtelen lefordult a kocsirol, a kocsis tovább hajtott és csak nagysokára vette észre, hogy utasa leesett.

Devecserszki Szteván államügyész ezután azt javasolta, hogy a bíróság mondja ki illetéktelenségét miután Todorovityot, mint állami tisztviselőt, hivatali kötelessége teljesítése közben gyilkolták meg

és így ügye elbírálására a beográdi állami bíróság hivatott. Ankity Bózsó dr. és Mrkusity Joszif dr. védők elleneztek az ügyészi indítványt, de a bíróság rövid tanácskozás után helyt adott az előterjesztésnek és elhatározta, hogy

az iratokat átteszi az állami bírósághoz,

amely az államvédelmi törvény alapján fogja lefolytatni az eljárást.

Szmodelj Franjo volt miniszter Beckerekben.

Huszonnégy dunabánsági újságíró becskerei kirándulása.

Beckerek, máj. 2.

A dunabánsági újságíróegyesület május 4-ikén, vasárnap kirándulást rendez Beckerekre, amelyen az eddigi bejelentések szerint, huszonnégy újságíró vesz részt a Dunabánság minden részéből. Vendégek érkeznek Szuboticáról, Szomborról, Noviszádról, Szentáról, Vrsacról és Pancsevórról és bejelentette megjelenését dr. Szmodelj Fránjót volt miniszter, az országos újságírószövetség elnöke, valamint dr. Klicin Mita volt tartományi kormánybiztos, a dunabánsági újságíróegyesület elnöke is.

A vendégek a kora délutáni órákban érkeznek Beckerekre, a délután folyamán megtekintik a nagyobb ipartelepeket és a város egyéb látnivalóit, este pedig a Vojvodina éttermében társasvacsorán vesznek részt, amelyre a helyi polgári és katonai hatóságok vezetői is meghívást kaptak. A vacsora ideje alatt a Konrath-cég által felállított rádió a beográdi rádióadóállomáson keresztül noviszádi hangversenyt közvetít, amelynek műsorán a noviszádi főgimnázium és a noviszádi női zeneegyesület énekkarának karénekei, valamint Dungverszki Sztonja és Kapamadzsija Beba szólószámai szerepelnek.

Dr. Kálmán Ferenc fogorvos

Vilzonov tér 3. sz. a. rendelőjét május hó 1-én

Kralja Aleksandra u. 15. sz. alá helyezte.

(Daun-ház). 647-3.2
Bejárt a Gimnáziska ucca felől.

Beckerek, központjában, a dr. Rais (Veresmartijeva) u. 9. szám alatt **azonnalra kiadó egy**

műhely.

Bővebbet a Kelemen Testvérek Kralja Petra téri üzletében. 672-1.1

Kirándulóhely!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Vinograd-vendéglő kellemes kerthelyisége naponta elsőrendű cigányzenével május hó 4-én megnyílik. A közönség szíves partifogását kéri tisztelettel

673-2.1 Kónya János, pincér.

Hivatalnoknőt

és egy 671-2.1

kifutófiút keres

Ford Dealer F. Divit k. d.
Vel. Beckerek, Obala Princeze Jelene 9.

Személyes jelentkezés május 6-án (kedden) délelőtt 9-12 és délután 2-6-ig.

Fehér- és rózsaburgonya

érkezett 668-3.2

Özv Guttman Jakabné és
Telefón 96. Fiai. Telefón 96.

Fürdőruhák megérkeztek

és kaphatók

667-3.2

Molnár Mihály, Kralja Aleksandra uccal üzletében.

HIREK

Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint: Nagybárára felhős égbolt mellett további lehülés várható.

Uj munkaidő a becskerekai törvényszéken és járásbírószéken. Május elsejével új munkarend lépett életbe a becskerekai törvényszéken és a járásbírószéken. A csütörtöki naptól kezdve délelőtt fél nyolctól fél egyig és délután 4—6-ig tartanak hivatalos órák.

Banjalučara neveztek ki a becskerekai rendőrségi előljárót. Dimitrijević Tihomir dr. becskerekai rendőrségi előljáró tegnap értesítést kapott a dunai báni hivataltól, amely közli, hogy a vrbászi báni hivatal titkárává Banjalučara neveztek ki.

Zrinji és Frangepan kivégzésének évfordulója. Szerdán volt az évfordulója Zrinji és Frangepan 1671 április 30-ikán Bécsújhelyen történt kivégzésének. A történelmi évforduló alkalmából Sztanojević Milos főgimnáziumi tanár a gimnáziumi tanulói farsang részére előadást tartott a főgimnázium tornatermében.

Diszközgyűlés keretében osztják ki a tüzoltóság szolgálati érmeit. A becskerekai tüzoltótestület az idén a szokottnál fényesebb keretek között ünnepli meg Szent Flórián, a tüzoltóság védszentje napját. Az ünnepség pontos rendjét most állapították meg. Délelőtt tíz órakor ünnepi istentiszteletet tartanak a Kralja Petra téri plébánia-templomban, tizenegy órakor diszközgyűlés lesz a Tiszti-otthonban, fél egy órakor pedig bankettet rendeznek. A közgyűlésen előterjesztik a zárszámadásokat és a költségvetést, majd pedig kiosztják a szolgálati érmeiket. Ez alkalommal két aranyérmes is oszthat ki a tüzoltótestület két legidősebb tagjának, Naszke Károly tb. parancsnoknak, aki 58 éve, és Kadelburger Lipót testületi pénztárosnak, aki 50 éve tagja a tüzoltóegyesületnek.

A becskerekai kamara a kamarák országos értekezletén. Sztanojević Sándor, a bányászati kereskedelmi és iparkamara titkára, szerdán Zágrebba utazott, ahol résztvesz a kamarák országos konferenciáján. Az értekezleten az ipartörvény-javaslatot vitatják meg.

A Jadranszka Sztrázsa szervezkedése. A Jadranszka Sztrázsa tartományi vezetősége május 4-ikén, vasárnap folytatja a szervezkedést a Bányában és délelőtt Orlováton, délután pedig Bótoson tart propagandagyűlést. A gyűléseken Becskerekéről dr. Mátity Misa közkórházi igazgató-főorvos, egyesületi alelnök, és Nikovity Milos járásbíró, egyesületi titkár vesz részt.

Budapesti terménytőzsde.

Május 1-i zárlat.

Buza	májusi	20.45 (20.35)
	októberi	20.73 (20.76)
	új buza	19.82 (19.71)
Tengeri	májusi	11.90 (11.90)
	juliusi	12.— (12.06)
	transzito tengeri	11.30 (—)

Irányzat tartott.

Csikágói terménytőzsde.

Május 1-i zárlat.

Buza	májusi	101 ³ / ₈ (102 ⁷ / ₈)
	juliusi	104 ¹ / ₈ (105 ⁷ / ₈)
	szeptemberi	107 ³ / ₈ (108 ⁷ / ₈)
Tengeri	májusi	79 ² / ₈ (80 ² / ₈)
	juliusi	81 ³ / ₈ (82 ⁷ / ₈)
	szeptemberi	83 ¹ / ₄ (84 ¹ / ₈)

Irányzat tartott.

Fehér árnyak. (Sajtóbejelentő az Orientben.) A Metro egyik parádés filmje, amely a szép játékos mesén belül, súlyos nagy szociológiai problémákat rejteget, amiket a felületes néző nem is vesz észre. A Déli-tenger paradicsomszerű szigetén játszódik le ez a szerelmi játék. Ezek a szigetek az örök boldogság el nem muló helyei voltak, amíg a hóditó, fehér civilizáció megvetette ott is a lábát. Amint a civilizáció megjelent ezeken a boldog szigeteken, mint a gaz a tiszta vetésben, úgy nőttek ki a földből a kultúra bünei. A meggazdagodás vágyától sarkalt kalandorok árasztották el a boldog szigeteket és megteremtett ott rögtön a mi nagyhangon magasztalt fehér kulturánk minden szégyene: a pálinkától a prostitúcióig. Ennek az emberfeletti harcnak, amit a kultúra kalózái ellen folytat, esik áldozatul a fehér orvos, aki a bennszülöttek barátja: Monte Blue és ennek esik áldozatul a legszebb szerelmi élet, amelynek központjában áll a szép exotikus királynő, Raquel Torres.

Tüdővészellenes nap Becskereken Május 3-ikán, 4-ikén és 5-ikén, szombaton, vasárnap és hétfőn ország-szerzte antituberkulotikus napot rendeznek, amelyet Becskereken is meg tartanak. Vasárnap délelőtt város-szerzte adományokat gyűjtenek, mind a három napon pedig az összes becskerekai iskolákban, gyárakban és nagyobb iparüzemekben előadást tartanak a tüdőbetegségek leküzdéséről. Az előadásokra a tüdővész elleni liga felkérésére becskerekai orvosok vállalkoztak.

Uj szerb napilap Becskereken. A „Severna Straža“ (Északi őrszem) című kikindai hetilap május 5-ikével Becskerekre helyezi át megjelenési helyét és hétfőtől kezdve napilapként itt jelenik meg. A Severna Straža egybeolvad a néhány hete megindult „Banatski Odjek“ című szerb napilappal és az egyesített két lap „Severna Straža“ címen hagyja el a sajtót. A lap főszerkesztője Nikolity Száva, felelős szerkesztője pedig Mátity Miroszláv.

Elbocsájtott rendőr. Sztefanovity Nikola polgármester elbocsájtotta szolgálatából Ravity Zsárkó közrendőrt.

A kínaiak meg akarják venni az oroszok érdekeltségét a keletázsiai vasutaknál.

London, máj. 2.

Az orosz—kínai vitás kérdések elintézésére szombaton indul el Mukdenbe a kínai delegáció, amely öt delegátusból és tizenöt titkárból, valamint tolmácsból áll.

A kínai delegáció elnöke kijelentette, hogy a delegáció pusztán a keleti vasut körül támadt

konfliktus ügyét akarja végleg elintézni.

A kínai delegáció a jövőbeni konfliktusok elkerülésére azt javasolja az orosz delegációnak, hogy Kína hajlandó volna Oroszország érdekeltségét a keleti vasutaknál megvenni.

Dunjity Radoszláv dunai bán résztvesz a becskerekai Jadranszka Sztrázsa-apon.

Becskekerek, máj. 2.

Dunjity Radoszláv dunai bán csütörtökön délelőtt fogadta a Jadranszka Sztrázsa becskerekai tartományi vezetőségének küldöttségét. A tartományi küldöttség különböző kérelmeket terjesztett elő a Jadranszka Sztrázsa nevében és a bán szíves támogatását kérte a Jadranszka Sztrázsa részére.

Dunjity bán szívélyesen fogadta a küldöttséget, melegen érdeklődött a szervezet ügyei iránt és figyelemmel hallgatta meg az előterjesztett

kívánságokat. Köszönettel fogadta a junius elsejei nagy Jadranszka Sztrázsa napra való meghívást és megígérte, hogy ez alkalomból néhány vendégével ellátogat Becskerekre.

A junius elsejei Jadranszka Sztrázsa napra különben a becskerekai helyi egyesület folytatja az előkészületeket és bizonyos, hogy az ünnepségeknek nagy sikere lesz. A nap bevételeit a Hvar szigetén építendő otthon építési alapja javára fordítják.

1234567890230987654321

Schicht Ceres-ételzsir

helyett a számok beszélnek.

Egy dolgozó, felnőtt embernek napi kalória szükséglete 3100. - Ennek elérésére szüksége van:

a Schicht Ceres

ÉTELZSIRNAK VAN.

100% TISZTA KÓKUSZZSIR

Legnagyobb tápértéke, a legkisebb mennyiség mellett

Nyugodtan folyt le Becskereken a május elseje. Május elsejét, a munkásság tradicionális ünnepét Becskereken csak a nyomdai munkásság ünnepelte meg, amely tegnap ország-szerzte munkaszünetet tartott. A becskerekai gyárakban és műhelyekben különben zavartalanul folyt a munka. Rendőri szempontból a nap nyugodtan telt el. Gyűléseket nem tartottak. Az uccákon megerősített rendőrörszemek közlekedtek, de beavatkozásra nem volt szükség. Május elsejére virradó éjjel előállították egy becskerekai lakatosműhely alkalmazottait, akik májusfát akartak felállítani és ahhoz az uccákon most elültetett fiatal csemeték koronáit nyesegették le. Az előállítottak ellen megindították az eljárást.

Steidler, a hasbeszélő, a Lo-Fan-Hell balett és egyéb érdekességek a májusi kabaréműsoron. Csütörtökön este mutatták be a Vojvodina-kávéház szuterén helyiségében működő közkedvelt kabaréban az új májusi műsört, amely szerencsés összeállítása révén, messze felülmúlja az áprilisi programot. A májusi attrakciók sorában az első helyet Steidler, Európa legjobb hasbeszélője foglalja el, aki élethű babáival tökéletes műsört mutat be. Nagy érdeklődésre tarthat számot a Lo-Fan-Hell balett. A négy táncművészű elsőrendű kórikus táncsámaival és balettszámaival bizonyára esténként megismétlődő nagy sikerrel fog szerepelni. Cvetkovity Váza tenorista nívós énekei és a gazdag kísérműsor teszi teljessé a májusi kabaré programját.

SPORT

Szombathely. Sabaria—III. kerület 1 : 1 (1 : 0).
Pozsony. SK Bratiszláva—Kispest 2 : 1 (0 : 0).

A háromkötetes hatalmas mű tiz részre oszlik
 A tiz rész tartalma a következő: I. Az emberi
 test gépezete és működése. II. Az állat- és
 növényvilág csodái. III. Földünk kalandos
 története az őskortól napjainkig. IV. Az
 élőlények keletkezése és fejlődése. V.
 Az öröklődés törvényei. VI. A mai
 élet képe a sarkvidéktől a trópuso-
 kig. VII. Egészség és betegség.
 VIII. A lélek, az ösztön, a
 tudat, az álom, a halál és
 atulvilág misztériumai.
 IX. Pillantás a jövőbe
 X. Mit ígér a tudomá-
 nymány a követ-
 kező évtize-
 dek em-
 beré-
 nek
 ?

Minden regénynél izgalmasabb!
 A modern élettudomány bibliája

H. G. WELLS
 és
HUXLEY

Nagy Biológiája:

AZ ÉLET CSODÁI

Három hatalmas kötet - 1000 oldal - 1000 egyszínű és színes kép

Fordította: Dr. Lambrecht Kálmán egyetemi magántanár.

Az élet utja, keletkezése, fejlődése, a gondolat és érzés működése, az emberek, növények és állatok világa, a születés, szerelem és álom problémája... mindmegannyi titok. Az élet nagy és csodálatos kalandja ez, amire fel kell vértézni magát minden embernek. — A világ legnépszerűbb írója és a zseniális tudós hozzáférhetővé tették a nagyközönség számára az élet titkainak megismerését, az őskortól a legújabb felfedezésekig. Gyakorlati haszna mérhetetlen.

Olcsó előjegyzést hirdetünk erre a hatalmas műre. Biztosítsa idejében az előfizetés hármassal kedvezményét.

Mindazok, akik 1930 május 20-ig beküldik előfizetésüket, a következő három kedvezményt élvezik:

1. A művet, melynek megjelenésekor 760 dinár lesz a bolti ára,

600 dinár előfizetési áron kapják.

2. Ezt az összeget havi 75 dináros részletben törleszthetik 1930 május havától kezdve.

3. Teljesen ingyen (ajándékba) kapnak 8 regényt egész vászonkötésben, amelyeket szabadon választhatnak H. G. Wells 20 kötetes Reprezentatív Regénysorozatából. — Az ajándékköteteket június, július, augusztus és szeptember hónapokban teljesen költségmentesen szállítjuk.

649—2.1

Fizessen elő a Nagy Biológiára, mert ez a világ legérdekesebb, mindent felölelő könyve.

Mit takarít meg, ha előfizetésben rendeli meg?!

Ha megjelenés után veszi meg, akkor kerül:

Wells: Az élet csodái . . . 760— dinár
 8 kötet Wells regény . . . 288— dinár
 Összesen 1048— dinár

Ha most megrendeli:

Ugy a Wells: Az élet csodái és 8 Wells regény együtt 600 dinár.

448 dinárt takarít meg!

ITT KIVÁGANDÓ

„Literaria“ lap- és könyvterjesztő vállalat

Szabotica

Ezennel előfizetek Wells-Huxley 3 kötetes nagy biológiájára (Az Élet csodái) és igényt tartok a hármassal előfizetési kedvezményre.

I. 600 dinár kedvezményes árat fizetek. II. 1930 májustól kezdődő 75 dináros havi részletben törlesztek. III. Az alant felsorolt Wells-regényekből az általam aláhuzott 8 kötetet vászonkötésben, teljesen ingyen kapom.

Tudomásul veszem, hogy a mű ez év karácsonyára kerül szállításra, míg az ajándékregényeket június, július, augusztus, szeptember hónapokban — esedékes részleteim beérkezése után — küldik.

A havi részleteket: postatakarékpénztári számlájukra utalom (befizetési lapokat kérek).

Az ajándékköteteket portó- és költségmentesen küldjék.

Kelt

Név és foglalkozás: .....

Pontos cím: .....

AJÁNDÉKKÖTETEK: 1. Anna Veronika. 2. Az istenek eledele. 3. Egy jámbor lélek története. 4. A láthatatlan ember. 5—6. William Clissold világa. 7. Mr. Polly lázadása. 8. Amikor az üstökös eljön. 9. Egyelőre... 10. Élet és kaland. 11—12. Tone Burnay. 13. Mr. Britling. 14. Csodálatos történetek. 15. Az álom. 16. Bealby. 17. Mr. Lewihum és a szerelem. 18. A tengeri tündér. 19—20. A szenvedélyes barátok.